

Nieuwe borgingssystemen als inzet tegen overdadige antibiotica-inzet

Het moet echt minder

Het onderwerp reductie van het antibioticagebruik beheerste het UGCN-zomersymposium. Transparantie, registratie, kwaliteitsborgingssystemen en het boycotten van derde- en vierdegeneratiemiddelen zijn belangrijke stappen op weg naar halvering van het antibioticagebruik in 2013.

tekst **Jaap van der Knaap**

We moeten als sector aan de slag om het antibioticagebruik te reduceren, anders grijpt de overheid in. Dat is niet gemakkelijk, maar laten we antibiotica-resistentie niet bagatelliseren. Het is een serieus probleem.' Ludo Hellebrekers, voorzitter van de Koninklijke Maatschappij voor Diergeneeskunde (KNMvD), wond er tijdens het UGCN-zomersymposium geen doekjes om: het antibioticagebruik moet terug. Daarbij is een belangrijke rol weggelegd voor de dierenarts.

Hellebrekers: 'De politiek dreigt met een ontkoppeling van het apothekhouderschap van de dierenarts. Dat is een drastische maatregel die volgens ons het grootverbruik echt niet zal terugdringen. Daarom moet de KNMvD zelf stappen zetten.'

Braafste jongetje

Een van de stappen die de KNMvD zet volgens Hellebrekers is het introduceren van een nieuw kwaliteitssysteem voor dierenartsen. 'Tachtig procent van de KNMvD-leden-dierenartsen steunt de plannen voor een nieuw systeem om de kwaliteit van de dierenarts te borgen.'

Hellebrekers kon inhoudelijk nog niet veel vertellen over de plannen van de geborgde dierenarts, maar het zal volgens hem wel de concurrentie op medicijnverkoop terugdrin-

Dik Mevius:
**'Invoering van
Deens kaarten-
systeem is
onvermijdbaar'**

gen. 'We gaan alle medicijnstromen inzichtelijk maken en we gaan het gebruik van derde- en vierdegeneratiemiddelen aan banden leggen.'

Dat derde- en vierdegeneratie-antibiotica terughoudend ingezet moeten worden, toonde Dik Mevius, hoogleraar antibiotica van het Centraal Veterinair Instituut, aan. 'Door veelvuldig antibioticagebruik kunnen ESBL's ontstaan, enzymen die antibiotica afbreken. De kans op ESBL's is vijf maal hoger wanneer er gebruikgemaakt wordt van derde- en vierdegeneratiemiddelen.'

Mevius pleitte ervoor dat het antibioticagebruik echt omhoog moet. 'Dat in Nederland

Toon van Hoof:
**'Koe en melk
moeten
synoniem staan
voor gezond'**

de overheid de druk opvoert om het gebruik te reduceren, is niet omdat we zonnig het braafste jongetje van de klas willen zijn. De Nederlandse dierhouderij is grootverbruiker van antibiotica, dat is een feit. Daardoor ontstaat er bij vriend en vijand een ongunstig beeld over dierhouderij in Nederland.'

Om de sector te stimuleren tot actie is volgens Mevius het invoeren van 'een Deens systeem' onvermijdelijk. 'Via zo'n systeem krijgen veehouders die te veel antibiotica op basis van dierdagdoseringen inzetten waarschuwingen via een gele of een rode kaart.'

Toon van Hoof, portefeuille-

houder diergezondheid bij LTO, haalde de recent gepresenteerde LTO-visie voor het jaar 2020 aan. 'Koe en melk moeten synoniem staan voor gezond. Daar moeten we proactief aan werken waarbij monitoring en transparantie sleutelwoorden zijn. We ontwikkelen nu een welzijnsmonitor. Die zal moeten aantonen dat de melk van koeien is geproduceerd onder goede omstandigheden.'

Volgens Van Hoof moet de sector ook werken aan de leeftijd van de koe. 'In 2020 is de gemiddelde leeftijd van de koe met twee jaar gestegen. Dat is ambitieus, maar we willen de oudste koeien van Europa hebben door een gezonde omgeving voor de koe te creëren. We moeten ons blijven onderscheiden.'

Bijspuiten zinloos

Richard Olde Riekerink, uiergezondheidsspecialist bij de Gezondheidsdienst voor Dieren, zag nog wel mogelijkheden voor een lager antibioticagebruik. Uit een onderzoek van 2008 bleek dat 87 procent van de melkveebedrijven alle koeien droogzet, 11 procent selectief droogzetters gebruikt en 2 procent geen droogzetters inzet. 'Alle koeien op dezelfde manier droogzetten is gemakkelijk, maar je kan variëren. Sommige koeien staan langer droog of gaan met een ander celgetal droog. Daar kan je het middelengebruik op aanpassen.'

Praktijkvoorbeelden van hoe het eigenlijk niet moet had Olde Riekerink ook. 'Antibiotica bijspuiten in de nek bij het droogzetten is zinloos, het is nooit aangetoond dat dat extra helpt om de uier te herstellen. Een halve droogzetter gebruiken is daarentegen verkeerde zuinigheid, het werkt resistentie in de hand.'